

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΛΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΛΟΓΟΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΤΗΝ
ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου
ἐν Πειραιεὶ τῆ 7 Ἀπριλίου 1900

ΠΑΝΤΑΖΟΜΑΙ κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην στιγμήν τὸν μικρὸν καὶ τέως ἀσημαντόν λόγον τοῦ Γολγοθᾶ ἀξιοζυμωμένον, ὀγκουμένον, μεγεθυμένον ὑπερφυσικῶς καὶ ἀπειρωτῶς καὶ ὑψωνόμενον ὑπεράνω πάντων τῶν ὁρέων τῆς γῆς· καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῦ Σταυρὸν ἀπλούμενον καὶ ἐπεκτεινόμενον ἀπὸ πόλου εἰς πόλον, ἀπ' ἀνατολῶν ἄχρι δυσμῶν, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ οὐρανοῦ μέχρι τῆς γῆς, μετάρσιον καὶ ὑπερλάμποντα μὲ ὑπερήλιον αἴγλην. Καὶ βλέπω νὰ συντρέχωσι καὶ νὰ κλίνωσι πρὸ αὐτοῦ γόνυ πάντες οἱ λαοὶ καὶ πάντα τὰ ἔθνη, πᾶσαι αἱ γενεαὶ καὶ πάντες οἱ αἰῶνες, — αὐτοκράτορες καὶ μονάρχαι, ἰσχυροὶ καὶ ἐνδοξοί, σοφοὶ καὶ ἄσοφοι, πτωχοὶ καὶ πλούσιοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πιστοὶ καὶ ἄπιστοι. Καὶ φθάνει εἰς τὰ ὠτά μου, ὡς ἀπήχησις διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, μία ἐνδοξὸς προφητεία, τὴν ὁποίαν πρὸ 2600 ἐτῶν εἶπεν ὁ Ἡσαΐας καὶ ἐπανέλαθεν ὁ Μιχαΐας: «*Ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἔσται ἐμφανὲς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν καὶ μετεωρισθήσεται ὑπὲρ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων· καὶ ἤξουσι πρὸς αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πορεύσονται πρὸς αὐτὸ λαοὶ πολλοί, λέγοντες: «*Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ*» οὗτοι ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλὴμ.*» (Ἡσ. 6'. Μιχ. γ'.)

Ποῦ εἶναι τὴν ἄκρον πόλιν καὶ ποῦ ὁ λόφος τοῦ Καπιτωλίου Διός; Κεῖνται νεκρά καὶ ἀπηρχαιωμένα· οἱ βωμοὶ τῶν δὲν καπνίζουσι καὶ ὁ ἱερὸς τῆς προσευχῆς ψίθυρος δὲν ἀντιλαλεῖται εἰς τὰς ἡχοὺς αὐτῶν· μόνον τὴν μελέτην ἐπισύρουσιν ὀλίγων ἀρχαιοφίλων καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν θαυμαστῶν τοῦ ὄρατου καὶ τοῦ καλοῦ ἐν τῇ τέχνῃ. Τούναντίον ὁ ἱερὸς λόφος τοῦ Γολγοθᾶ εἶναι ζῶν πάντοτε εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν λατρειάν ὄλων τῶν

γενεῶν· εἶναι τὸ ἱερὸν προσκόνημα πάντων τῶν ἔθνων, πεντακισμυρίων μυριάδων χριστιανικῶν ψυχῶν· εἶναι ὁ μέγας καὶ ἱερὸς λόφος πρὸς τὸν ὅποιον σοφοὶ καὶ ἄσοφοι, ἐνδοξοὶ καὶ ἄδοξοι, πιστοὶ καὶ ἄπιστοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, λαοὶ τῆς γῆς, φυλαὶ καὶ γλώσσαι, πάντες πρὸς αὐτὸν μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἱερᾶς φοβικᾶς ἐκτατικῆς εἶναι τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου τὸ μέγα, τὸ ὑπερυψωμένον καὶ ἐνδοξόν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ σωτηρία ἐπήγαγε καὶ ἡ ὑψίστη διδασκαλία τῆς αὐταπεκνήσεως καὶ τῆς ἀγάπης ἐξεπορεύθη.

Εἰς μάτην ὁ Ἀδριανὸς ἐζήτησε νὰ τὸν ἐκμηδενίσῃ, στήσας ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἀγάλμα τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἐπὶ τοῦ Παναγίου Τάφου τὸ ἀγάλμα τοῦ Ὀλυμπίου Διός! Οἱ Ὀλύμπιοι θεοὶ ἀπέθανον καὶ ἡ μνήμη τῶν ἐλησμονήθη, ἐνῶ τὰ εἰδωλά των συνετερίθησαν καὶ οἱ ναοὶ των ἠρειπώθησαν. Μόνος ὁ Ἐσταυρωμένος ζῆ ἤδη ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ μόνου τοῦ Ἱεροῦ Γολγοθᾶ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος διαβιώνει τὴν ἱερότητα καὶ τὴν δόξαν.

Δεῦτε λοιπὸν πάντες οἱ σοφοὶ καὶ πάντες οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς καὶ πάντες οἱ πιστοὶ καὶ πάντες οἱ ἄπιστοι καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα, ἀναβῶμεν ἐν πνεύματι εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου τὸ μέγα, τὸν ἱερόν καὶ φοβικόν Γολγοθᾶν, καὶ μελετήσωμεν τὸ μυστήριον τοῦ ἐπ' αὐτοῦ σταυρωθέντος, καὶ ἐρευνησωμεν τὸ μέγα αἰνίγμα ἐνὸς Θεοῦ ἐνανθρωπήσαντος καὶ παθόντος, καὶ ἐξετάσωμεν τὸ ὑψιστόν τῶν αἰῶνων ζήτημα καὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ ὑπέρτατον μελέτημα.

Ἰδοὺ αἰνίγμα μέγα καὶ ὑψιστόν προτεινόμενον εἰς τὴν μελέτην τῶν σοφῶν καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἰσχυρῶν πνευματικῶν. Αἰνίγμα οὐχὶ ὡς τὸ παιδαριώδες ἐκεῖνο τῆς Σφιγγός, τὸ προταθὲν εἰς τὸν παλαιὸν Οἰδίποδα, ἀλλ' ἀποβλέπον **Θεὸν — ἄνθρωπον — Κόσμον**, τὰ μεγάλα μελετήματα καὶ τὰ ὑψίστα ἐρευνητάματα.

Α'.

Ἐλθετε λοιπὸν οἱ σοφοὶ τῆς γῆς πρὸ τοῦ Σταυροῦ τούτου καὶ εἰπάτε ἡμῖν ποῖος ὁ κρεμάνμενος, καὶ τίς ἡ αἰτία ἢ ἐπιγεγραμμένη ἄνωθεν τοῦ Σταυροῦ του;

Εἶπατε ἡμῖν ποῖος ὁ βασιλεὺς οὗτος τὸν ὅποιον ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἔθνους του καταδικάζουν καὶ σταυρώνουν, τὰ ἔθνη πάντα τὸν ἀναγνωρίζουν βασιλέα των καὶ οἱ λαοὶ τὸν ἀνακηρύττουν Κύριόν των; Εἶπατε ἡμῖν ποῖος οὗτος τὸν ὅποιον οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ὀνομάζουν πλάνον καὶ κρίνουν ἐνοχόν θανάτου, ἐνῶ ὁ Πιλάτος ἀναφωνεῖ: «*Οὐδὲν ἐγγλῆμα ἐν αὐτῷ εὕρισκω*»; Εἶπατε ἡμῖν ποῖος οὗτος περὶ τοῦ ὁποίου ὁ μὲν ἡγεμὼν παρουσιάζων αὐτὸν εἰς τὰ πλῆθη ἀναφωνεῖ: «*Ἴδε ὁ ἄνθρωπος*», ὁ δὲ ἐκατόνταρχος φυλάσων αὐτὸν ἐσταυρωμένον καὶ τὰ ὑπὲρ ὧσιν γινόμενα βλέπων, τὴν γῆν νὰ σεισται, τὸν ἥλιον νὰ σκοτίσεται, τὰς πέτρας νὰ σχίζωνται· καὶ τὰ μνημεῖα νὰ νοήγουνται, ἀνακράζει: «*Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἔστιν οὗτος*»; Εἶπατε ἡμῖν ποῖος εἶναι οὗτος τὸν ὅποιον ἐσταυρωμένον ὁ μὲν εἰς ἐκ τῶν συσταυρωθέντων αὐτῷ κακούργων καταράται καὶ βλασφημεῖ, ὁ δὲ ἕτερος ὡς Θεὸν παρακαλεῖ καὶ ἱκετεύει;

Τὸν γνωρίζετε, ὦ σοφὰ τῆς ἀνθρωπότητος πνεύματα; Τὸν γνωρίζετε, ὦ Σωκράτες; τὸν γνωρίζετε, ὦ Πλάτων; τὸν γνωρίζετε, ὦ Κομφούκιος;

Ναί, λέγει ὁ Σωκράτης, τὸν γνωρίζω· εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ χρησιμῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου μου ἔλεγον ἐν τῇ ἀπολογία μου: «*καθεύδοντες διατελοῦτε ἢ εἰμὶ τίνα ἄλλων ὁ Θεὸς ἐπιπέμψει κηθόμενος ἡμῶν.*» Εἶναι οὗτος ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν ἤρχετο ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα θὰ ἐκάθειδεν ἐν τῇ πλάνῃ, ἐν τῇ εἰδωλολατρείᾳ, ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ.

Ναί, λέγει καὶ ὁ Πλάτων, τὸν γνωρίζω· εἶναι ὁ ἰδεώδης ἐκεῖνος τύπος τοῦ Δικαίου, ὁ βασιτάσας ἀδίκως τὸ δρεῖδος τοῦ ἐγγλῆματος, καὶ τὸν ὅποιον περιέγραψα ἐν τῇ πολιτείᾳ μου. Εἶναι ὁ Θεὸς ἐκεῖνος Ἀδύτος, τὸν ὅποιον ὠνόμασα Σωτήρα καὶ περὶ τοῦ ὁποίου παρ' ἐμοῦ παραλαβὼν ἐφιλοσόφησε καὶ ὁ Ἰουδαῖος Φίλων.

Ναί, προσθέτει καὶ ὁ Κομφούκιος, τὸν γνωρίζω· εἶναι Ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου εἰς τὰ ἱερά βιβλία μου Κιγγ ἔγραψα τάδε: «*Εἰς Ἄγιος μέλλει ἀποσταλῆναι*